ئەعرەجی: حکومەت چاوەوانی ئەنجامی ئەو لیژنانەیە کە هەستنگاندن بە دەخی عێراق و پێگەی هاوپەیمانی نەودەوەتی دەکەن

ئەمە شەمەە قاسم ئەعرەجی، هاوڕکاری ئاسایشی نیشتمانی دووپاتیکردەوە، کە حکومەت چاوەوانی ئەنجامی ئەو لیژنانەیە کە هەستنگاندنی هاوپەیمانی نەودەوەتین بە دەخی عێراق، هاوکات ئاماژە بەوە دەکات کە کەدەنگیەکی سیاسی هەیە کە پێویستە عێراق دووربێت لە هەزی دەرەکی.

ئەعرەجی لە میانی شەشمین کۆنفرانسی دیالۆگی بەغدا،کە بەناونیشانی (پێیوەندیەکانی هەرەمی میحوری عێراق) بوو، رایگەیاند :کە دروستکردنی متمانە لە ناوخۆدا لەسەر ئاستی هەرەمی و نەودەوەتی گرنگە، سیستمی سیاسیش متمانەی عێراقیەکانی وەرگرتوە، جەختیشی لەوە کردەوە کە عێراق دەستوەردان لە کاروباری ئەوانی دیکەدا ناکات، لە هەمان کاتیشدا داوا لە کەسانی دیکە دەکات دەستوەردان لە کاروباری وەاتەکەی نەکەن.

ئاماژەی بەوەشدا : پێوویستە هەموو لایەك لەووتارەکیدا پاپشتی حکومەت بکات،هەروەها دەبێت کاری هاوبەشی لەنێوان هەموو لایەکدا هەبێت،هەروەها هەوڵەکانمان لەسەر پاپشتیکردنی حکومەتەوێ وئاماژەی بەوەشکرد کە عێراق لەماوەی ساڵانی 2022 و2023یادداشتنامەیەکی لێکتگەیشتنی ئەمنی لەگەڵ وەاتان واژوو کردووە بەمەبەستی هاوکاری وئاوگەڵی ئەزموونەکان.

هەمای بە ئەوەش کرد کە سیستەمی سیاسی لە دوای ساڵی 2003 سەرقاڵی بابەتی ئەمنی و تەحەددیات بوو کە

بەرگریيان لەدەکرد لە ئیرکەکانی، جەختیشی کردەوە مادەی هەشبەر گەورەترین مەترسیيە نەك داعش و ئەوەی دەوترێت لەسەر ژمارەی داعش لە عێراق ئەوێیە زیادەڕەوی تێدا کراوە.

ناوبراو لە درێژەی قسەکانیدا وتی: هەڕەشەکانمان گەشێیەکی زێریان بەخشیوە بینیوە و ئەزموونەکی گەورەیان لە ماماڵەکردن لەگەڵ تەحەددیاتی تیرۆردا بەدەستهێناوە، ئاماژەی بۆشکرد کە حکومەتی عێراق نکۆڵی لە سوپاسگوزاری ئەو وڵاتانە ناکات کە یارمەتیان داوە بووبووی تیرۆر ببێتەوە.

هێروهها وتی : کێناتە هەشتا لە عێراقدا ئامادەیە و هەڕەکی هاوڕکارێ نەك هەزی شەکەر، ئاماژەی بۆشکرد حکومەتی عێراق چاوەڕوانی ئەنجامی ئەو لیژنانەیە کە هەڵسەنگاندن بۆ دۆخی عێراق و پێگەی هاوپەیمانی نودەوڵەتی دەکەن، کە پرسکی ناوخەیيە کە بڕیاری پێویستی عێراق دیاری کراوە.

جەختیشی لەوە کردەوە کەدەنگیيەکی سیاسی هەیە لەسەر ئەوەی عێراق هەزی دەرەکی لە دوور بکرێتەوە و ووونیشیکردەوە : هەڕەکانی هاوپەیمانان بەدیلەك نین بۆ هەڕەی ئەمنیيەکان، ئەوان لە هەلومەرجەکی دیاریکراودا هاتوون، ئەمەش پێویست بۆ بوونی ئەوان ناکات،حکومەت یەکەم کەس کە نیگەرانە لە بڕیاری کۆتاییهێنان بۆ ئیرکەکانی هاوپەیمانی، و ئەمە ئەفسەری لێهاتوومان هەیە لە ناوەوەی لیژنەکانەوە کاردەکەن بۆ هەڵسەنگاندنی دۆخی هاوپەیمانی نودەوڵەتی.

هێروهها وتی : رژێمی سیاسی دوای ساڵی 2003 واقیعەکی قورسی میراتگری بۆ میرات گرتووە کەبەبوونی گرووپچەکدارەکان لەسەر خاکەیە،ئاماژەی بۆکرد ساڵی 2023 هەکەوتنەکی ئەمنیمان لەگەڵ لایەنی ئیرانی ئەنجامدا، ئەنجامی ئیرنیش لەماوەی چەند مانگەکدا بۆ دەستهات بەهێی ئەوکەشکان کە بۆ چەندین ساڵ بەردەوام بوون.

هێروهها ووتیشی : خولی دووەمی کەبوونەوەمان لەگەڵ تورکیا هەیە، بۆ چارەسەرکردنی بارودۆخی پارتی کرێکارانی کوردستان، سەرەك وەزیرانیش ڕێنمایی کردین بۆ خێراکردنی ماماڵەکردن لەگەڵ ئەم مەلەفی گرنگە.

ئەعرەجی کەمپی هەڵی سوریای بۆ بەمبەکی کاتیی داندراوە وەسف کرد و ئاماژەی بۆدا کە عێراق 1924 خەزانی عێراقی لەم کەمپە گەیاندوە کە 7556 هاووڵاتی عێراقی بوون، لەنەویاندا 1200 خەزانی عێراقی کە گەاونتەوە ناوچە ڕەسەنەکانیان و ئەمەش هەمانە هیچ کێشەیەکی کەمایەتی لەم ڕووەوە نیيە.

داوای لە کەمەگەی نودەوڵەتی کرد هاوڵاتیان لەم کەمپە بکشێننەوە، ئاماژەی بۆشکرد : تا ئێستا تەنها 24 وڵات وەڵامیان داوەتەوە و لە کەی 60 وڵات هاووڵاتییەکانیان گەیاندووەتەوە.